Proiectarea şi alcătuirea unei prezentări cu slide-uri (în Microsoft® PowerPoint®™)

De ce anume ne străduim să facem o prezentare

Cui anume se adresează prezentarea

Ce anume trebuie să plasăm în prezentare

Cât de mare trebuie să fie prezentarea

Cum anume trebuie să arate un slide (o pagină glisantă a prezentării)

De ce anume ne străduim să facem o prezentare

Intenţia de a crea o prezentare cu *slide*-uri – în general, ori de regulă, ori de cele mai multe ori – derivă din dorinţa de a arăta altora ceea ce s-a realizat şi/sau constatat în decursul unei munci de amploare semnificativ de mari, după eforturi (inclusiv folosirea unor resurse de diverse feluri) considerabile.

Astfel, o prezentare încărcată de semnificaţie vizuală serveşte scopului de a sumariza lucrări detaliate din care ideile principale şi/sau cele importante pot fi expuse pe rând, ca imagini şi/sau explicaţii sumare în format-text.

Fiindcă facem prezentarea după acele multe luni sau acei mulţi ani de straduinţă, prezentarea trebuie să reflecte efortul nostru de până atunci, adică să fie:

- demnă de rostul său, cuprinzând realizările/constatările pentru care ne-am străduit amar de vreme
- capabilă de a menţine interesat publicul, stimulându-l întru curiozitate despre ceea ce urmează pe ecran, de la *slide* la *slide*
- suficient de lungă încât să prezinte tot ceea ce este important
- pe cât de scurtă/concisă e posibil, încât să nu plictisească publicul care trebuie să afle ce am realizat/constatat în urma acelei munci

Cui anume se adresează prezentarea

Înainte de a construi prezentarea trebuie să luăm în considerare posibilitatea-probabilitatea ca nu tot publicul să fie familiar cu noţiunile pe care i le prezentăm.

Astfel, dorind noi ca prezentarea să fie accesibilă sau că măcar să dea această impresie,
la începutul său şi într-adevăr chiar înainte de a începe expunerea publică - adică, înaintea primului *slide*, trebuie să introducem publicul în atmosfera prezentarii –

- explicând rostul muncii din care derivă prezentarea ("în aceşti ani am căutat să aflăm...")
- explicând rostul prezentarii (posibil, imperfectă) ("aici vrem să arătăm cum am aflat..."
- explicând noţiunile principale din prezentare ("după cum probabil ştiţi, cutare înseamnă...")

În acest fel se încearcă şi posibil se reuşeşte crearea unei legături între noi şi public, atât cât se poate – adevărul urât fiind că unii pot fi total neinteresaţi, astfel prezentarea trebuind a conţine câte ceva pentru fiecare:

- publicului interesat i se prezintă noţiuni medii şi avansate
- publicului posibil interesat i se prezintă noţiuni simple (*unele pe care le poate pune într-un context altul decât al prezentării*) şi medii
- publicului neinteresat i se prezintă noţiuni simple (*pe care le poate pune într-un context altul decât al prezentării*)
- cine nu a înţeles ceva poate primi clarificări/detalii după încheierea prezentării

Ce anume trebuie să plasăm în prezentare

Fiindcă pentru majoritatea celor din public conţinutul prezentării echivalează munca noastră din toţi acei ani, dânşii necunoscând acel efort şi posibil necunoscând nici chiar intenţia noastră primară (de ce am vrut să muncim la cutare), în prezentare trebuie să existe:

- intenţia (acel "am vrut să...") şi explicarea sa ("fiindcă...")
- noţiunile care au făcut posibilă munca din care derivă prezentarea
- ideile principale ("am realizat/constatat că...")

Cât de mare trebuie să fie prezentarea

Reiterând, prezentarea trebuie să fie:

- suficient de lungă încât să prezinte tot ceea ce este important
- pe cât de scurtă/concisă e posibil, încât să nu plictisească publicul care trebuie să afle ce am realizat/constatat în urma acelei munci

Cum anume trebuie să arate un slide (o pagină glisantă a prezentării)

Înainte de a plasa ***orice*** pe un *slide* ne amintim că

ASPECTUL PE MONITOR
NU ESTE IDENTIC
CU ASPECTUL PE ECRANUL UNDE SE PREZINTĂ

Ceea ce înseamnă că ***fiecare slide*** trebuie proiectat încât:
- tot cuprinsul său să fie lizibil, citibil de la distanţă mare (10^1 metri)
- contrastul dintre culori
  - să folosească la citire, de exemplu text galben pe fundal verde închis
  - să nu ofenseze vizual, de exemplu text roşu pe fundal verde sau invers
- imaginile să fie inteligibile
- textul să fie inteligibil
- combinaţia/suprapunerea de imagine şi text să nu deterioreze conţinutul niciunuia din cele două aceste elemente

TEXT

Un text poate fi plasat
- fie pe un *slide* care e dedicat ***numai*** acelui text, ca idee/noţiune principală/distinctă/importantă
- fie alături de/în combinaţie cu/suprapus pe o imagine sau pe mai multe

Text ofensator vizual este cel care:
- umple *slide*-ul
  - cum este o litanie de explicaţii – **NIMENI** nu e dispus să ne **asculte** cum **citim**, toţi (teoretic/ideal) cei din public ştiind să citească şi noi **nevrând să îi batjocorim**
    - singura litanie tolerabilă fiind cea cu bibliografia – astfel de *slide*-uri trebuind a fi plasate la sfârşitul prezentării, nu la început sau pe parcurs fiindcă astfel ar incomoda şi ar dezinteresa publicul
  - cum este un tabel cu o mulţime de celule unde sunt valori scrise cu *font* mic, ca să încapă

- acoperă o imagine care de fapt înfăţişează ceva important

- este singurul element pe *slide*, însă dimensiunea sa este prea mică pentru acea suprafaţă

- este ilizibil
  - cum este un text pe fundal cu linii subţiri şi dese
  - cum este un text care nu contrastează cu fundalul (fie acesta şi o imagine)
    - deşi frumos pe monitor, textul roz închis pe fundal galben deschis este ilizibil pe ecranul mare
  - cum este un text scris cu *font* mic –
    - la text contează dimensiunea, nu stilul (**bold**, *italic* ş. a.) *font*-ului

În general, culorile combinate ale textului şi fundalului care nu sunt recomandate pe un slide sunt:
- fundal negru cu text roşu sau roz şi invers
- fundal galben cu text verde şi invers
- fundal portocaliu cu text alb sau galben

În schimb, culorile combinate ale textului şi fundalului care sunt uşor de distins pe un slide sunt:
- fundal negru cu text alb sau galben şi invers
- fundal galben cu text albastru şi invers
- fundal verde închis sau albastru închis cu text alb sau galben

Nu sunt recomandate *slide*-uri cu fundal:
- roşu
- roz
- albastru
- turcoaz
- verde strident
- complex, de exemplu cu cerculeţe sau alte forme geometrice sau ornamente de diverse forme şi dimensiuni care impietează asupra imaginilor şi/sau textului

Nu sunt recomandate *slide*-uri cu text:
- roşu închis
- roz

care să nu contrasteze puternic cu fundalul

IMAGINE

O imagine poate fi plasată
- fie ca fundalul *slide*-ului
- fie alături de/în combinaţie cu/suprapusă pe un text care poate fi explicaţia, sau legenda imaginii
- fie alături de/în combinaţie cu/suprapusă pe alte imagini

Imagine ofensatoare vizual este cea care:
- acoperă o parte a altei imagini, indiferent de importanţa fiecăreia
    - imaginile se pun pe *slide* pentru a fi văzute şi înţelese,
      nu pentru a se afla acolo pur şi simplu
        - dacă se ţine la suprapunerea unor imagini,
          atunci se folosesc *Efectele* pentru animaţie –
          de exemplu, o imagine va glisa lent peste alta care până atunci a fost văzută şi înţeleasă; sau se va materializa din particule mici; etc.

- este distorsionată pentru impact vizual, dar astfel îşi pierde din înţeles

- este singurul element pe *slide*, însă dimensiunea sa este prea mică pentru acea suprafaţă

- este prea mică în comparaţie cu textul explicativ
    - de exemplu, pe un *slide* de dimensiune *A4* (21cm x 29 cm) nu se pune o imagine de 2cm x 4 cm lângă un text explicativ cu *font* de 50

- este prea mare în comparaţie cu textul explicativ
    - de exemplu, legenda unei hărţi trebuie să fie lizibilă, nu scrisă cu font de 4 – astfel, legenda efectiv neavând rost vizual, ci numai tehnic (ceea ce la o prezentare nu interesează, prezentarea fiind dedicată urmăririi cu ochii/vederea)

TABEL

Pe un slide nu se pune un tabel ca unic element al slide-ului

Indiferent de celule evidenţiate în vreun fel, indiferent de textul din unele celule evidenţiat în vreun fel,

Nimeni din public
nu e dispus să citească un tabel, indiferent ce conţine tabelul.
Nimeni din public
nu e dispus să caute celulele şi textul evidenţiate în tabel.
Nimeni din public
nu e dispus să mijească ochii sau să se apropie ecran pentru a distinge ce scrie in tabel.

Un tabel poate fi înlocuit
- fie cu un grafic
- fie cu un text
- fie cu porţiunea cea mai relevantă
    - de exemplu, cele 2 linii şi/sau cele 4 celule unde se află cele mai importante valori

Dacă se ţine la expunerea unui tabel, atunci lângă tabel
- poate fi pus un text explicativ SCRIS CU FONT MARE tocmai fiindcă explică tabelul
- poate fi pus un grafic care să se refere fie la acel tabel, fie la altceva

Ne amintim că

ASPECTUL PE MONITOR
NU ESTE IDENTIC
CU ASPECTUL PE ECRANUL UNDE SE PREZINTĂ

De aceea trebuie:
- să ne punem în locul publicului, înfăţişându-i ceva lizibil/inteligibil de la distanţă de 10^{1} metri
- să folosim logic contrastul între fundal şi text
- să folosim logic şi rezonabil, neofensând vizual, culorile fundalului şi textului
- să plasăm imagini inteligibile
- ca, dacă este posibil, să testăm în condiţii asemănătoare celor "reale/*live*" aspectul prezentării
- înainte de a începe prezentarea înaintea publicului, să stingem luminile care afectează negativ aspectul pe ecran al prezentării